

трепетъ очаква пристигането на Царя. Най-послѣ Царьтъ се задава възседналъ на арабски конь и окръженъ отъ блѣскава многобройна свита. Раздаватъ се военнитѣ команди, музики засвирватъ „Коль Славенъ“, знамената се прѣкланятъ прѣдъ нозѣтъ на великия Царь. Френетическо „ура“ отъ стотни хиляди гърла процѣпва прозрачния пролѣтенъ въздухъ. Блистателниятъ Царь обикаля, сърдечно поздравлява войскитѣ си, най-послѣ слѣзалъ отъ коня, се спира прѣдъ специално приготвени за походенъ молебенъ аналой. Самъ Царьтъ скомандувалъ: „баталіонъ I на колѣни!“ Колѣнопрѣклонената войска, на чело съ великия държавенъ вождъ, съ благоговѣние била унесена отъ умилителната молитва, произнесена отъ прѣосвещения Бесарабски и Хотински Архиепископъ Павелъ за даруване на руското оржие побѣда и одолѣние надъ врага. Всичко това прѣдставлявало съчетание на едно общо чувство на самопожертвуване за свободата на страдающитѣ и угнетени свои братия — българитѣ. Молебенътъ се свършва. Настава още по-трогателна, по-мъртва тишина. Дълбоко покъртениятъ отъ величието на минутата Царь-Освободителъ изважда манифеста и почва самъ да го чете на народа и войскитѣ Си, но умиленъ до сълзи, Той го подава на Високопрѣосвещения Павла съ позволение да го прочете. И ясно, високо, всрѣдъ едно гробно мълчание, архиепископъ Павелъ прочита слѣднитѣ Царски думи на манифеста:* „Съ Божия милость Ний, Александъръ вторий, Императоръ и Самодержецъ Всерусийский, Царь Полски, Великъ Князь Финляндски и прочее, и прочее.

„На всички Наши любезни вѣрноподаници е извѣстно, какво живо участие сме вземали Ний всѣкога

* Исторически очерки, Комитетъ Царь Освободителъ, стр. 12.